

Munca în îngrijirea la domiciliu IV: Nevoie urgentă de acțiune

Personalul de îngrijire la domiciliu este unul dintre cele mai marginalizate grupuri de angajați din Germania. Situația de muncă a acestuia este adesea caracterizată de lipsa reglementărilor contractuale, de un număr excesiv de ore de lucru, de interacțiuni critice sau de conflicte între muncă și alte sfere ale vieții. În cadrul unui sondaj online, 293 din 429 de îngrijitori și îngrijitoare și-au făcut cunoscute recomandările pentru îmbunătățiri urgente ale situației lor profesionale.

Îngrijitorii și îngrijitoarele la domiciliu sunt adesea persoane din străinătate care oferă sprijin și îngrijire persoanelor care au nevoie de acestea în gospodării private, fiind remunerate pentru această muncă. În cea de-a patra și ultimă parte a unei serii de articole informative privind îngrijirea la domiciliu sunt analizate sugestiile de îmbunătățire numite de respondenți și respondente.

Date preliminare despre studiu

Rezultatele raportate provin din studiul „Evaluarea situației privind munca și sănătatea în rândul îngrijitorilor și îngrijitoarelor la domiciliu din Germania”. Acesta a fost inițiat de către Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin – BAuA (Institutul Federal pentru Protecția Muncii și Medicină Ocupațională) în 2023 cu sprijinul Minor – Wissenschaft Gesellschaft. Datele au fost colectate prin intermediul unui sondaj online făcut în rândul a 429 de persoane active în munca de îngrijire la domiciliu, originând în Polonia, Bulgaria, Croația și România. La sfârșitul acestuia, persoanele participante au fost rugate să numească cele mai importante sugestii sau dorințe pentru îmbunătățirea situației lor de muncă. Aproape 70 de procente dintre acestea au folosit această posibilitate (n = 293). Răspunsurile au fost parcurse și clasificate pe categorii. Analizele de frecvență oferă informații cu privire la ponderea sugestiilor de îmbunătățire, iar citatele selectate ilustrează în cele ce urmează conținutul acestora. Figura 1 reprezintă distribuția sugestiilor de îmbunătățire.

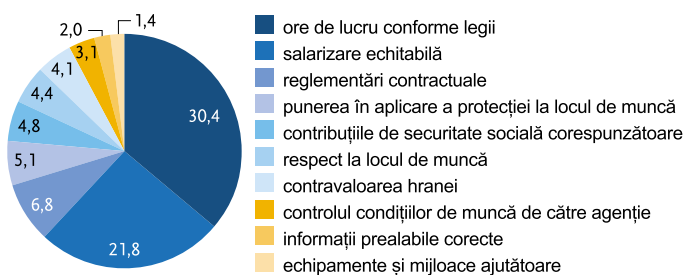

Fig. 1: Frecvența sugestiilor de îmbunătățire sortate pe categorii (n = 293).

Un număr deosebit de mare de solicitări se referă la respectarea cerințelor legale privind orele de lucru, la salarizarea echitabilă și la necesitatea de a pune în scris și în aplicare reglementările corespunzătoare privind contractele de muncă.

Celelalte sugestii de îmbunătățire au fost menționate mai rar. Cu toate acestea, ele ar trebui luate în considerare datorită potențialului de modelare și de punere în aplicare a unei munci orientate spre om în domeniul îngrijirii la domiciliu.

Respectarea Legii privind timpul de lucru

„Până acum mă simt ca un prizonier în arest la domiciliu, fără o zi liberă, fără o viață privată, socială. Lucrez toată ziua în sclavie.“ (ID 866)

În cadrul îngrijirii la domiciliu se ajunge la încălcări majore ale legii privind timpul de lucru (1). Necesitatea limitării orelor de lucru zilnice și săptămânale și acordării de pauze regulate este, prin urmare, o temă abordată în aproape fiecare a treia propunere de îmbunătățire (30 %). Un îngrijitor sau o îngrijitoare întreabă: *„...cu ce drept au agențiile și angajatorii dreptul de a stabili orele de lucru când totul este prevăzut de lege? Sunt unele persoane deasupra legii?“ (ID 2286)*. Există o cerere deosebit de puternică pentru cel puțin o zi liberă pe parcursul unei săptămâni de 7 zile.

Plată echitabilă

„Comparativ cu multe alte îngrijitoare, situația mea este bună. Ceea ce mă deranjează ... este că suntem de fapt subplătite. Suntem departe de familiile noastre timp de săptămâni și luni întregi și nicio nemțoaică nu ar fi de acord cu asta, și totuși suntem subplătite.“ (ID 973)

Fiecare a cincea sugestie de îmbunătățire (22%) solicită o remunerație mai mare pentru munca depusă. Un îngrijitor sau o îngrijitoare formulează drastic: *„Sunt doar o persoană, nu o mașinărie. Urăsc această exploatare nesfârșită pentru o sumă ridicolă de 1.500 de euro“ (ID 1186)*. Salariul menționat în acest citat corespunde unei norme 31 de ore pe săptămână, conform salariului minim actual. Realitatea arată însă că personalul de îngrijire la domiciliu lucrează în medie 72 de ore pe săptămână.

Reglementări contractuale

O mare parte a personalului de îngrijire la domiciliu din Germania lucrează fără un contract de muncă scris (1). Cel mai frecvent sunt întâlnite contracte de prestări servicii între agenție și persoana care face munca de îngrijire. Obligațiile și responsabilitățile angajatorilor definite în contractele de muncă, de exemplu în ceea ce privește sănătatea și protecția la locul de muncă, adesea nu se aplică personalului de îngrijire. În 20 de propuneri se solicită reglementări contractuale adecvate privind orele de lucru și serviciile care urmează să fie furnizate, inclusiv monitorizarea respectării acestora.

Punerea în aplicare a sănătății și protecției la locul de muncă

„Agențiile din industria noastră trebuie să fie controlate și trebuie să se formeze un sindicat... Momentan suntem pur și simplu pe nicăieri, toată lumea ne exploatează munca...“ (ID 2569)

Pe lângă dorința de respectare a legii privind timpul de lucru, cererile includ în mod repetat protecția împotriva exploatarei și a condițiilor de muncă care pun în pericol sănătatea (5% din propuneri). Personalul de îngrijire la domiciliu se adresează astfel guvernului federal, autorităților de protecție și sănătate a muncii sau partenerilor de dialog social.

Asigurarea unor contribuții corespunzătoare la asigurările sociale

„Companiile care angajează personal de îngrijire ar trebui să plătească în mod corect contribuțiile de securitate socială la nivelul minimului național mediu, nu să trișeze la salarii - nu să plătească tarife forfaitare în loc de salarii.“ (ID 821)

Potrivit Ministerului Muncii asigurările sociale sunt un „element central al statului social și protejează o mare parte a populației împotriva riscurilor existențiale“. Paisprezece îngrijitori și îngrijitoare abordează această problemă în propunerile lor și ar dori o protecție echitabilă în această privință. Nu rareori se întâmplă ca acestea să lipsească cu desăvârșire sau ca autorităților să le fie declarate doar un timp de lucru sau o remunerație minimă.

Autonomie în cumpărăturile alimentare

„Să avem întotdeauna suficientă hrană și să avem dreptul de a alege noi înșine mâncarea, și nu ceea ce ne dau ei“ (ID 2582)

Mai multe persoane (5%) menționează în sugestiile lor situația privind alimentația. Acestea trebuie adesea să respecte specificațiile familiei în ceea ce privește cantitatea și tipul de mâncare și să lucreze cu un buget restrâns. Adesea nu există oportunități de alegere și de luare în considerare a nevoilor sau preferințelor personale, ele fiind de mai multe ori solicitate de îngrijitori și îngrijitoare.

Tratament respectuos din partea celor care au nevoie de îngrijire și a rudelor

„Pacienții cer empatie fără să o arate îngrijitoarei însăși (ID 821.)

Repetată apare și dorința respondenților de a fi tratați cu respect de către persoanele care au nevoie de îngrijire și de rudele acestora (4% din sugestiile de îmbunătățire). Datele aceluiași studiu arată că personalul din domeniul îngrijirii este expus la comportamente nepoliticoase, abuzuri verbale și certuri la locul de muncă (2).

Monitorizarea la fața locului a condițiilor de muncă de către agenții

„Agențiile care ne organizează activitățile ar trebui să informeze mai corect familiile clienților și să ceară respectarea unor standarde bune pentru sănătatea și protecția la locul de muncă a personalului de îngrijire.“ (ID 1922)

Unii îngrijitori și îngrijitoare (3%) ar dori ca agențiile pentru care lucrează să monitorizeze respectarea de către familii a reglementărilor contractuale sau a anumitor standarde minime în ceea ce privește condițiile de muncă la fața locului. Aici se poate face o paralelă cu munca temporară, unde această sarcină intră, de obicei, în atribuțiile responsabilului de personal.

Informații corecte oferite în prealabil de către agenții și familii

„Se minte despre starea pacientului, diagnosticele sunt șterse din chestionare, astfel încât atunci când ajungi la locul de muncă ești șocat.“ (ID 1302)

Personalul de îngrijire la domiciliu solicită agenților și familiilor să furnizeze în avans informații veridice despre starea de sănătate a persoanei care are nevoie de îngrijire și, prin aceasta, transparență și predictibilitate a cerințelor cu care se vor confrunta. Răspunsurile arată clar că acest lucru nu este o chestiune de la sine înțeleasă. În schimb, informațiile sunt ascunse în mod deliberat.

Punerea la dispoziție a unor echipamente de ajutorare în muncă

„Asigurarea articolelor de igienă obligatorii, mănuși, dezinfectant, etc. pentru toate situațiile în care pacientul este îngrijit.“ (ID 2582)

Datele studiului de referință actual arată că mai mult de jumătate dintre membrii personalului de îngrijire intervievați nu dispun de niciun ajutor care să le ușureze munca (2). Mai multe propuneri solicită schimbarea acestei situații.

Concluzie

Și cu această ocazie includem aici un citat din sondaj: „Se poate vorbi mult despre probleme și soluții, și se vorbește, dar totul până la acest punct! Nimeni nu este interesat să facă schimbările urgente necesare!“ (ID 689)

Informații suplimentare

1. Rösler, U., Nguyen, D., Skwarek, A., Wegge, J. & Melzer, M. 2023. Arbeit in der häuslichen Betreuung I: Menschen und Arbeitssituationen, Dresden: Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin. baua: Fakten
2. Rösler, U., Nguyen, D., Skwarek, A., Wegge, J. & Melzer, M., 2023. Arbeit in der häuslichen Betreuung II: Anforderungen und Ressourcen im Arbeitsalltag, Dresden: Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin, Fakten.

Citare sugerată

Rösler, U., Nguyen, D., Skwarek, A. Wegge, J. & Melzer, M., 2023. Work in home care: People and work situations. Dortmund, Germany: Federal Institute for Occupational Safety and Health (BAuA).
baua: Facts. Romanian translation. German original available: doi:10.21934/baua:fakten20240111

Version: January 2024